

ΤΟ ΥΦΟΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Το *ύφος* είναι ο ιδιαίτερος τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιεί κάποιος τη γλώσσα αξιοποιώντας τα ποικίλα μέσα που αυτή προσφέρει, για να περάσει με τον καλύτερο τρόπο το μήνυμά του. Το ύφος εξαρτάται από την επικοινωνιακή περίσταση του λόγου.

Κάποιοι πιθανοί χαρακτηρισμοί....

ΥΦΟΣ	ΠΩΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ;
Απλό, λιτό, οικείο	Λεξιλόγιο καθημερινό και κατανοητό, α' και β' ρηματικό πρόσωπο, παρατακτική σύνδεση ή ασύνδετο σχήμα.
Ζωντανό, γλαφυρό, παραστατικό, λογοτεχνικό	Ευθύς λόγος, διάλογος, ερωτήσεις, ενεργητική σύνταξη, χρήση παραδειγμάτων και σχημάτων λόγου (μεταφορές, εικόνες, παρομοιώσεις κτλ.)
Επίσημο/ τυπικό/ σοβαρό	Λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται στη διοίκηση, στις δημόσιες υπηρεσίες, στο στρατό, στην πολιτική, γ' ρηματικό πρόσωπο, παθητική σύνταξη.
Επιστημονικό	Ειδικό λεξιλόγιο (ορολογία).
Σύνθετο ή πολύπλοκο	Εξεζητημένο λεξιλόγιο, ειδική ορολογία, μακροπερίοδος λόγος, υποτακτική σύνδεση.
Χιουμοριστικό	Το κείμενο περιέχει στοιχεία που προκαλούν το γέλιο.
Ειρωνικό	Λέξεις ή φράσεις που κοροϊδεύουν πρόσωπα και καταστάσεις, χρήση εισαγωγικών ή θαυμαστικών, υπαινιγμοί.
Εξομολογητικό	Χρήση α' προσώπου, παρελθοντικών χρόνων.
Διδακτικό, προτρεπτικό	Χρήση υποτακτικής ή προστακτικής.
Λαϊκό	Λέξεις ή φράσεις που ανήκουν στην αργκό, στη γλώσσα του περιθωρίου ή σε διαλέκτους.
Λόγιο	Λέξεις που προέρχονται από την καθαρεύουσα ή την αρχαία ελληνική.
Προφορικό	Λέξεις ή φράσεις που χρησιμοποιούνται συνήθως στον καθημερινό προφορικό λόγο.

Εννοείται πως πολλές από τις παραπάνω περιπτώσεις ύφους μπορούν να συνυπάρχουν σε ένα μόνο κείμενο.